Y Fonesig Rosemary Butler AC
Dame Rosemary Butler AM

Llywydd
Presiding Officer

Jocelyn Davies AC
Cadeirydd
Y Pwyllgor Cyllid
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

Eich cyf:
Ein cyf: PO1008/RB/ER

19 Mai 2015

Annwyl Jocelyn

Diolch am eich gohebiaeth dyddiedig 5 Mai mewn perthynas â pharatoadau'r Cynulliad ar gyfer datganoli pwerau cyllidol.

Hoffwn fanteisio ar y cyfle hwn i ddiolch i'r Pwyllgor am ei waith helaeth yn y maes hwn, ac yn enwedig am y ddau adroddiad a luniwyd ar yr Arferion Gorau o ran y Gyllideb. Rwyf yn gwerthfawrogi yn arw y cydnabyddiaeth a roddir i rôl y Cynulliad yn y maes hwn, ac mae'r ddau adroddiad wedi bod o gymorth mawr o ran llywio cyfeiriad y gwaith hwn ar gyfer y dyfodol.

Mae bod yn gwbl barod ar gyfer heriau newydd y Pumed Cynulliad yn un o bum blaenoriaeth strategol y Comisiwn. Rydym yn cydnabod pwysigrwydd bod yn barod ar gyfer arfer ein pwerau a'n cyfrifoldebau newydd. Fel y mae eich argymhellion yn nodi, mae hyn yn golygu cael:

- y gallu, y ddealltwriaeth a'r arbenigedd cywir yn eu lle fel y gall Aelodau gyflawni eu rôl yn effeithiol ac yn hyderus; a
- gweithdrefnau cyllidebol newydd, sef y model arferion gorau a nodwyd gennych eisoes, a hynny er mwyn craffu'n effeithiol ar sut y mae pwerau trethu a benthyca Llywodraeth Cymru yn cael eu cymhwyso.

Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg/We welcome correspondence in both English and Welsh

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd CF99 1NA
Swyddfa.Breifat@cymru.gov.uk
www.cynulliadcymru.org
T +44 (0)29 2089 8230

National Assembly for Wales
Cardiff Bay, Cardiff CF99 1NA
Private.Office@wales.gov.uk
www.assemblywales.org
T +44 (0)29 2089 8230

Felly, mae paratoi ar gyfer datganoli'r pwerau cyllidol sydd wedi'u cynnwys yn Neddf Cymru 2014 yn faes blaenoriaeth o waith parhaus. Mae'r canlynol yn cynnwys y wybodaeth ddiweddaraf mewn perthynas â phob un o'r meysydd gwaith hyn.

Datblygu a gweithredu gweithdrefnau cyllidebol newydd

Fel y nodwyd gan y Pwyllgor a chan y Gweinidog Cyllid a Busnes y Llywodraeth, mae gweithio ar y cyd a chydweithio parhaus rhwng Llywodraeth Cymru a Chomisiwn y Cynulliad yn hanfodol o ran bwrw ymlaen â'r gwaith hwn, a hynny er mwyn sicrhau bod y gweithdrefnau cyllidebol sy'n deillio o'r gwaith hwn yn addas at y diben i'r Llywodraeth ac i'r Cynulliad. Croesawaf ymrwymiad parhaus y Gweinidog i weithio ar y cyd gyda'r Cynulliad.

Mae'r cyfarfodydd rheolaidd a gynhelir rhwng swyddogion Llywodraeth Cymru a swyddogion y Cynulliad yn parhau. Maent yn profi'n ddefnyddiol o ran datblygu ein ffyrdd o feddwl wrth symud tuag at drefn gyllidebol newydd cyn i'r pwerau ddod i rym yng nghylch y gyllideb ar gyfer 2018-19. Mae'r trafodaethau hyn yn dilyn adroddiadau'r Pwyllgor, sydd wedi bod yn allweddol i'r broses hon.

Rydym yn hyderus y bydd hyn yn ein helpu ni i gael cytundeb cyffredinol ar weithdrefnau cyllidebol ar gyfer y dyfodol a chamau diogelu cysylltiedig, a fydd yn caniatáu i Lywodraeth Cymru gyflawni ei chyfrifoldebau ac a fydd hefyd yn darparu ar gyfer gwneud gwaith craffu digonol ar gyllidebau cyhoeddus, a hynny mewn pryd ar gyfer tymor yr haf 2017 a'r paratoadau ar gyfer cylch y gyllideb ar gyfer 2018-19.

Yn ogystal â'r Pwyllgor Cyllid, bydd y Pwyllgor Busnes, sef y Pwyllgor sy'n gyfrifol am weithdrefnau'r Cynulliad, yn chwarae rhan allweddol wrth gytuno ar brosesau cyllidebol yn y dyfodol. Bydd staff y Comisiwn yn sicrhau bod pawb yn cael y wybodaeth ddiweddaraf wrth i'r gwaith hwn fynd yn ei flaen.

Wrth fynd â'r gwaith ar ddatblygu gweithdrefnau cyllidebol newydd ymlaen, bydd holl staff perthnasol y Comisiwn - gan gynnwys Clerc y Pwyllgor Cyllid - yn gweithio mewn modd cydlynol er mwyn sicrhau bod llinellau cyfathrebu clir ar gael i bawb o dan sylw. Cânt eu cefnogi yn y gwaith hwn gan Ian Summers, ymgynghorydd allanol arbenigol.

Bod yn barod ar gyfer y newid - cynllunio capasiti

Bydd dau newid mawr i'r gwaith craffu a wneir gan y Cynulliad o ganlyniad i Ddeddf Cymru 2014. Yn gyntaf, bydd angen gwneud gwaith craffu ar ddeddfwriaeth gyllidebol. Yn ail, bydd angen ehangu'r gwaith craffu ariannol cyffredinol a'r gwaith craffu cyllidebol a wneir er mwyn cynnwys trethiant a benthyca, yn ogystal â gwariant cyhoeddus.

Yn ei adroddiad Rhan 1 (Tachwedd 2012), cydnabu Comisiwn Silk y gallai: '...*Comisiwn y Cynulliad Cenedlaethol ddymuno ystyried meithrin gallu ac arbenigedd ar gyfer craffu ariannol drwy hyfforddi Aelodau a thrwy'r cymorth y mae Aelodau'n ei gael drwy ymchwil ac mewn pwyllgorau.*' Ers hynny, mae gwaith wedi bod yn mynd rhagddo yn y Cynulliad i wella ein harbenigedd yn y maes hwn.

Mewn egwyddor, nid yw'r gwaith o graffu ar ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â threth yn wahanol i'r gwaith a wneir ar ddeddfwriaeth arall - mae'r broses ddeddfwriaethol yr un peth. Fodd bynnag, mae'n amlwg bod angen datblygu sgiliau a dealltwriaeth mewnol mewn perthynas â threthiant, yn ogystal â defnyddio arbenigedd allanol. O ran arbenigedd allanol, mae gan bwyllgorau ryddid eisoes i benodi cynghorwyr arbenigol. Hyderaf y bydd y sefyllfa hon yn parhau. Serch hynny, os bydd angen newid y trefniadau hyn er mwyn cael mynediad at raddfa a lefel y cyngor sydd ei angen arnom, byddaf yn gefnogol yn hynny o beth. Fy mlaenoriaeth yw sicrhau bod y Cynulliad a'i bwyllgorau yn gallu cael mynediad at yr arbenigedd angenrheidiol ar gyfer cyflawni eu cyfrifoldebau cyllidol ehangach.

O ran ein harbenigedd mewnol, mae gan y Cynulliad raglen ar waith eisoes i Aelodau a'u staff ar gyfer datblygu gwaith craffu ariannol. Trefnwyd y rhaglen hon ar y cyd gan dîm Cyswllt a Datblygiad Proffesiynol yr Aelodau a darparwr allanol. Bydd adolygiad o'r rhaglen datblygiad proffesiynol parhaus yn cael ei gynnal yn ystod y misoedd nesaf er mwyn sicrhau ei bod yn addas at y diben ac yn adlewyrchu ein pwerau cyllidol newydd. Bydd rhaglen ddiwygiedig yn ei lle erbyn dechrau'r Pumed Cynulliad, ac felly mewn pryd ar gyfer cychwyn y broses gyllidebol newydd yn nhymor yr hydref 2017.

Mae rhaglen ddatblygu ar gyfer staff y Comisiwn sy'n cefnogi gwaith craffu'r Pwyllgor yn mynd rhagddi. Nod y rhaglen hon yw cadarnhau ein sylfaen wybodaeth fewnol. Rydym hefyd yn dysgu o arfer da a phrofiad Seneddau eraill, fel Senedd yr Alban sydd wedi bod yn craffu ar ddeddfwriaeth debyg

sy'n ymwneud â threth yn ddiweddar, yn sgil y pwerau a roddwyd i'r Senedd yn Neddf yr Alban 2012.

Mae'r Gwasanaeth Ymchwil wedi dechrau'r broses o ehangu'r tîm sy'n gyfrifol am graffu ariannol drwy recriwtio uwch-swyddog ymchwil ychwanegol.

Rwy'n gobeithio y bydd y wybodaeth hon yn rhoi sicrwydd i'r Pwyllgor fod y cam o fod yn barod ar gyfer datganoli pwerau cyllidol yn flaenoriaeth o fewn y Cynulliad, a bod gwaith yn mynd rhagddo i sicrhau ein bod ar y trywydd iawn o ran mynd i'r afael â'r heriau sydd o'n blaenau.

Yn unol â'ch cais gwreiddiol, anfonaf gopi o'r ymateb hwn at Jane Hutt AC, y Gweinidog Cyllid a Busnes y Llywodraeth, a David Melding AC, Cadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol, yn ogystal ag aelodau o'r Pwyllgor Busnes.

Rosemary

Y Fonesig Rosemary Butler AC
Llywydd